

UE przygotowuje strategiczne rezerwy na wypadek sytuacji wyjątkowych związanych z wykorzystaniem substancji chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych

Bruksela, 6 kwietnia 2022 r.

Aby podwyższyć gotowość UE i możliwość reagowania na zagrożenia dla zdrowia publicznego, takie jak zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe (CBRJ), Komisja przygotowuje strategiczne rezerwy reagowania za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. Obejmują one zapasy strategiczne rescEU o wartości 540,5 mln EUR, gromadzone w ścisłej współpracy z urzędem ds. gotowości i reagowania na wypadek stanu zagrożenia zdrowia (HERA). Zapasy te będą obejmować sprzęt, leki, szczepionki i inne środki terapeutyczne stosowane w leczeniu pacjentów narażonych na działanie czynników nadzwyczajnych związanych z CBRJ, jak również rezerwę rescEU na potrzeby dekontaminacji, w skład której wchodzi sprzęt do dekontaminacji oraz zespoły ekspertów ds. reagowania.

W pierwszej kolejności UE uruchomiła rezerwę medyczną rescEU, aby pozyskać tabletki jodku potasu. Są one wykorzystywane do ochrony ludności przed szkodliwymi skutkami promieniowania. Za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, z pomocą Francji i Hiszpanii, do Ukrainy dostarczono już prawie 3 mln tych tabletek.

Przy tej okazji Janez **Lenarčič**, komisarz do spraw zarządzania kryzysowego, powiedział: *Podejmujemy konkretne środki, aby zwiększyć gotowość Europy w obliczu potencjalnych zagrożeń. Tworzymy rezerwę na potrzeby dekontaminacji, a ponadto gromadzimy nowe zapasy sprzętu dostosowanego do sytuacji wyjątkowych związanych z wykorzystaniem substancji chemicznych, biologicznych lub jądrowych. Jestem wdzięczny państwom członkowskim za ich wysiłki. Naszym celem jest zagwarantowanie naszym obywatelom możliwości szybkiego reagowania, o ile kiedykolwiek wystąpi sytuacja nadzwyczajna.*

Komisarz ds. zdrowia i bezpieczeństwa żywności Stella **Kyriakides** powiedziała: *Bezpieczeństwo zdrowia publicznego wymaga odpowiedniej gotowości. Przygotowanie pod kątem zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych jest podstawowym elementem gwarancji bezpieczeństwa naszych obywateli oraz kluczowym elementem silnej Europejskiej Unii Zdrowotnej. Naszą więź obserwacyjną jest HERA, która pracuje 24 godziny na dobę za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, dążąc do zapewnienia Ukrainie i naszym państwom członkowskim wsparcia w zakresie gotowości.*

Ludzie mogą być narażeni na działanie czynników chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych w wyniku niezamierzonych zdarzeń (np. wyciek z elektrowni chemicznej, incydenty w elektrowni jądrowej, rozprzestrzenianie się choroby zakaźnej) lub w wyniku działań umyślnych (np. atak terrorystyczny). Gotowość do przeciwdziałania ryzykom związanym z takimi zagrożeniami stanowi kluczowy element strategii UE w zakresie gromadzenia zapasów na wypadek zdarzeń z udziałem CBRJ. W związku z tym Komisja przygotowuje w ramach rescEU:

- **Strategiczne zapasy rescEU na wypadek zdarzeń z udziałem CBRJ:** Zapasy, które zostały określone wspólnie z państwami członkowskimi, będą obejmować sprzęt do reagowania, np. środki ochrony indywidualnej oraz urządzenia do wykrywania, identyfikowania i monitorowania, a także leki, szczepionki i inne środki terapeutyczne. Zapasy będą stanowić istotny wkład w proces tworzenia odporności w obszarze CBRJ w całej UE, w ich skład wejdą bowiem sprzęt i leki, których wytworzenie może być trudne w czasie kryzysu lub na które zapotrzebowanie może się nagle zwiększyć, przekraczając zasoby dostępne w rezerwach krajowych. Zapasy na wypadek zdarzeń z udziałem CBRJ to pierwszy krok w kierunku rozszerzenia możliwości reagowania na incydenty w elektrowniach jądrowych, sytuacje wyjątkowe w obiektach chemicznych, ataki terrorystyczne lub rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych i inne.
- **Rezerwa rescEU na potrzeby dekontaminacji:** Obejmie ona zarówno personel, jak i sprzęt służący do dekontaminacji narażonych na działanie czynników CBRJ ludzi, infrastruktury, budynków, pojazdów lub sprzętu o krytycznym znaczeniu. Rezerwa rescEU na potrzeby dekontaminacji może być uruchomiona na wniosek dotkniętego państwa członkowskiego.

Rezerwa będzie przygotowana przez Chorwację, Niemcy i Hiszpanię i tam się będzie znajdować. Będzie w 100 proc. finansowana ze środków UE, początkowy budżet wyniesie 66,7 mln euro.

Kontekst

Ekstremalne warunki pogodowe i pojawiające się zagrożenia, takie jak koronawirus, ale także incydenty z udziałem CBRJ, mogą przerastać możliwości państw członkowskich UE do wzajemnej pomocy, zwłaszcza gdy z tym samym zdarzeniem zmagają się jednocześnie kilka państw europejskich.

Dzięki uruchomieniu Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności rescEU zapewnia dodatkowy poziom ochrony, pozwalając na szybsze i bardziej kompleksowe reagowanie w sytuacji nadzwyczajnej. Rezerwa rescEU jest w 100 proc. finansowana ze środków UE, jej funkcjonowanie kontroluje Komisja Europejska, w ścisłej współpracy z państwem, w którym znajduje się rezerwa. W sytuacjach nadzwyczajnych rezerwa rescEU służy pomocą wszystkim państwom członkowskim UE i państwom uczestniczącym w Unijnym Mechanizmie Ochrony Ludności; może być także kierowana do państw sąsiadujących z UE.

W celu wzmocnienia zdolności Europy do zapobiegania transgranicznym sytuacjom zagrożenia zdrowia, ich wykrywania i szybkiego reagowania na nie – niezależnie od tego, czy są to zagrożenia naturalne, czy spowodowane działalnością człowieka – powołano unijny urząd ds. gotowości i reagowania na wypadek stanu zagrożenia zdrowia (HERA). HERA realizuje powyższe zadania, finansując rozwój, produkcję i zakup kluczowych medycznych środków przeciwdziałania i sprzętu.

Więcej informacji

[Zestawienie informacji na temat rescEU](#)

[Zestawienie informacji na temat Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności](#)

[Zestawienie informacji na temat unijnego urzędu ds. gotowości i reagowania na wypadek stanu zagrożenia zdrowia \(HERA\)](#)

[Plan prac HERA na 2022 r. \(europa.eu\)](#)

IP/22/2218

Kontakty z mediami:

[Balazs UJVARI](#) (+32 2 295 45 78)
[Stefan DE KEERSMAECKER](#) (+32 2 298 46 80)
[Daniel PUGLISI](#) (+32 2 296 91 40)
[Darragh CASSIDY](#) (+32 2 298 39 78)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [The Emergency Response Coordination Centre \(ERCC\)](#)